

A decorative graphic on the right side of the page. It features three blue circles of varying sizes, each composed of concentric circles with a gradient from dark blue in the center to light blue on the outside. These circles are connected by thin, light blue lines that form a triangular shape. The largest circle is at the top, a smaller one is in the middle, and the largest one is at the bottom right.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2018-2019

Περιεχόμενα

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2018/19.....	4
Πρόγραμμα σπουδών «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ): DAY 01.....	4
2 ^ο εξάμηνο.....	7
DLY 21: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας II.....	7
DLY 24: Λογοτεχνία του 20 ^{ου} αιώνα.....	7
DGY 12: Φωνητική / Φωνολογία.....	8
DGY 11: Μορφολογία.....	8
DGY 18: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας I.....	9
4 ^ο εξάμηνο.....	9
DLY 23: Λογοτεχνία του 19ου αιώνα.....	9
DLY 26: Θεωρία Λογοτεχνίας.....	10
DAY 02: Προπαρασκευαστικό.....	10
DGY 15: Σημασιολογία.....	10
DGY 19: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας II.....	11
6ο - 8ο ΕΞΑΜΗΝΟ.....	12
DLA 62: Hölderlin / Kleist / Jean Paul.....	12
DLA 66: Brecht / Kafka / Thomas Mann.....	12
DLB 69: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών I: Αφήγηση.....	13
DLB 71: Λογοτεχνία και Μέσα.....	14
DLB 75: Γερμανική Λογοτεχνία και Νεότερη Ελλάδα.....	14
DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης.....	14
DLB 73: Συγκριτική Γραμματολογία: Ευρωπαϊκή / Παγκόσμια Λογοτεχνία.....	15
DLD 80: Αισθητική / Τέχνη: Ιστορία της Τέχνης στις γερμανόφωνες χώρες.....	16
DLA 63: Ρομαντισμός.....	16
DLC 79: Διδακτική Λογοτεχνικών Κειμένων II.....	17
DLC 76: Λογοτεχνική Μετάφραση με έμφαση στην Ιστορική Εποχή.....	17
DGA 38: Φρασεολογία: Συγκριτική Φρασεολογία.....	18
DGC 50: Γλωσσική Μεταβολή / Ιστορία της Γλώσσας.....	19
DGB 46: Γλωσσολογία της Γραφής.....	20
DGD 54: Νέες Τεχνολογίες στην Εκμάθηση της Ξένης Γλώσσας.....	20
DGD 62: Ανάπτυξη Φωνολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας.....	21
DGD 48: Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης.....	22

DGD 63: Ανάπτυξη Πραγματολογικής Ικανότητας στο μάθημα της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας.....	22
---	----

Πρόγραμμα σπουδών «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ): DAY 01

1. Γενική περιγραφή για όλη τη σειρά μαθημάτων ΠΓΑ: Γλώσσα I έως Γλώσσα IV

Στόχος του Προγράμματος σπουδών «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις (ΠΓΑ)» είναι η ενίσχυση της γλωσσικής επάρκειας των φοιτητών, οι οποίοι στα πρώτα εξάμηνα σπουδών βρίσκονται αντιμέτωποι με συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις στη γνώση και χρήση της γερμανικής γλώσσας. Με την προσφορά τεσσάρων μαθημάτων γλώσσας, τα οποία αντιστοιχούν στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα των σπουδών, επιδιώκεται η συστηματική υποστήριξη της εκμάθησης της Γερμανικής, ώστε με την ολοκλήρωση του Προγράμματος ΠΓΑ οι φοιτητές να έχουν αποκτήσει σε προχωρημένο επίπεδο (Γ1) τόσο γενικές επικοινωνιακές, όσο και ειδικές γλωσσικές / γλωσσολογικές δεξιότητες. Οι δεξιότητες αυτές αποτελούν βασικό εργαλείο για την ολοκλήρωση των σπουδών, αλλά και για τη μετέπειτα επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Στο Πρόγραμμα περιλαμβάνονται μαθήματα κορμού (τρεις ώρες την εβδομάδα για κάθε μάθημα) και μαθήματα εμβάθυνσης/εμπέδωσης (επίσης τρεις ώρες εβδομαδιαίως για κάθε μάθημα). Διδάσκεται τόσο η πρόσληψη όσο και η παραγωγή λόγου και εξασκείται τόσο η γραπτή όσο και η προφορική έκφραση. Στη διδασκόμενη ύλη περιλαμβάνονται αυθεντικά κείμενα γενικού ενδιαφέροντος και κείμενα από τους επιμέρους τομείς των σπουδών Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, όπως: Γλωσσολογία, Λογοτεχνία, Διδακτική, Επιστήμη της Μετάφρασης, Γερμανική Ιστορία κ.α. Παράλληλα με τα μαθήματα είναι απαραίτητη και η κατ' οίκον μελέτη των φοιτητών, προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου. Ακολουθούν επιμέρους περιγραφές για το κάθε ένα από τα τέσσερα μαθήματα.

2. Επιμέρους περιγραφές μαθημάτων

Γλώσσα I – α' εξάμηνο

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του πρώτου εξαμήνου, εξετάζονται και αναλύονται κείμενα κυρίως από τους τομείς *Γερμανικός πολιτισμός, Μόρφωση και Εκπαίδευση, σύγχρονα προβλήματα* καθώς και *ενδιαφέροντα του φοιτητή*. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση των βασικών φαινομένων της γερμανικής Γραμματικής επιπέδου B1+.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται γραπτά κείμενα από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο καθώς και κείμενα γενικού ενδιαφέροντος από τους τομείς που αναφέρονται παραπάνω,
- συντάσσουν κείμενα με σαφή διάρθρωση όπως, εκθέσεις ποικίλης θεματολογίας, περιγραφές και επιστολές,
- παρουσιάζουν προφορικά το περιεχόμενο ενός κειμένου που διάβασαν,

- συνεννοούνται για θέματα, τα οποία τους είναι οικεία (π.χ. καθημερινή ζωή, προσωπικές εμπειρίες και ενδιαφέροντα, ελεύθερος χρόνος),
 - εκφράζουν με κατανοητό τρόπο – γραπτά ή προφορικά- την άποψή τους για ένα ζήτημα.
- Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκουσες: *Ιωάννα Ρίζου - Αθανασία Κοντομήτρου - Αναστασία Χουρναζίδη*

Γλώσσα II – β' εξάμηνο

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του β' εξαμήνου, διδάσκονται κείμενα γενικού ενδιαφέροντος από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, καθώς επίσης και κείμενα σε απλή επιστημονική γλώσσα κυρίως από τους τομείς *Μόρφωση και Εκπαίδευση* και *Εκμάθηση της ξένης γλώσσας*. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην ανάπτυξη του λεξιλογίου (λεκτικά πεδία, συνώνυμα, αντώνυμα κλπ.), καθώς και στην επανάληψη και εμπέδωση φαινομένων της Γερμανικής Γραμματικής επιπέδου B2. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται γραπτά κείμενα από τους τομείς που αναφέρονται παραπάνω,
- επιλύουν ασκήσεις λεξιλογίου και να αποδίδουν με τον κατάλληλο τρόπο λέξεις και φράσεις, ανάλογα με την εκάστοτε επικοινωνιακή περίσταση,
- συντάσσουν γραπτά κείμενα με σαφή διάρθρωση και με το κατάλληλο λεξιλόγιο, στα οποία περιγράφουν, αξιολογούν, εξάγουν συμπεράσματα, παραθέτουν ιδέες και προτείνουν λύσεις για ένα πρόβλημα,
- κατανοούν συνεντεύξεις και προφορικές παρουσιάσεις ενός θέματος καθώς και τη συζήτηση που ακολουθεί, επίσης να διατυπώνουν κατά τη συζήτηση μια σύντομη παρέμβαση ή ερώτηση,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα κείμενο εφημερίδας ή ένα θέμα και να απαντούν σε απλές ερωτήσεις κατά τη συζήτηση που ακολουθεί,
- να περιγράφουν και να εξηγούν προφορικά πίνακες, στατιστικές, διαγράμματα.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκουσες: *Ιωάννα Ρίζου - Αθανασία Κοντομήτρου - Αναστασία Χουρναζίδη*

Γλώσσα III – γ' εξάμηνο

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του γ' εξαμήνου, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο γραπτό λόγο και στην εξάσκηση της ικανότητας γραπτής έκφρασης. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση βασικών φαινομένων της Γραμματικής, τα οποία είναι σημαντικά για τον επιστημονικό λόγο. Στην ύλη περιλαμβάνονται περιγραφικά κείμενα επιπέδου B2, καθώς και κείμενα γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα από τους τομείς των σπουδών (π.χ. γερμανική ιστορία, επιστήμη της μετάφρασης, εκμάθηση και διδασκαλία ξένης γλώσσας). Ως προς την ανάπτυξη της γραπτής έκφρασης διδάσκονται κυρίως μορφές γραπτού λόγου, οι οποίες βασίζονται σε ένα κείμενο-βάση (π.χ. η σύντμηση, η επέκταση κειμένου και ο σχολιασμός κειμένου ή θέσης / θέσεων).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται περιγραφικά κείμενα και κείμενα από τους τομείς των σπουδών τους που είναι γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα,

- αποδίδουν σε μορφή γραπτής περίληψης τα κυριότερα σημεία ενός περιγραφικού ή ενός απλού επιστημονικού κειμένου,
- χρησιμοποιούν συγκεκριμένα φραστικά μέσα, για να αποδίδουν με κατανοητό τρόπο τις θέσεις του συγγραφέα από ένα κείμενο που επεξεργάζονται,
- χειρίζονται και οι ίδιοι τον γραπτό επιστημονικό λόγο της Γερμανικής, έστω και με ορισμένες αδυναμίες, όταν αναφέρονται και σχολιάζουν βιβλιογραφικές πηγές,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα επιστημονικό κείμενο και να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου - Ekkehard Haring - Αθανασία Κοντομήτρου*

Γλώσσα IV – δ' εξάμηνο

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές του δ' εξαμήνου, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση, επεξεργασία και παραγωγή του γραπτού επιστημονικού λόγου της Γερμανικής. Στην ύλη περιλαμβάνονται κυρίως επιστημονικά κείμενα από τους τομείς των σπουδών Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας (π.χ. Γλωσσολογία, Επιστήμη της Λογοτεχνίας, Διδακτική της ξένης γλώσσας).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται επιστημονικά κείμενα από τους διάφορους τομείς των σπουδών τους,
- σχολιάζουν και να εκφράζουν την άποψή τους για τις θέσεις του συγγραφέα ενός κειμένου,
- διατυπώνουν γραπτώς τη δική τους θέση και να τη στηρίζουν με επιχειρήματα χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εκφραστικά μέσα,
- μετατρέπουν ένα γραπτό κείμενο σε διαφορετικό κειμενικό είδος,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα επιστημονικό κείμενο και να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις,
- χειρίζονται γενικώς με σχετική ευχέρεια τον επιστημονικό λόγο της Γερμανικής.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή και προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου - Ekkehard Haring - Αθανασία Κοντομήτρου*

2^ο εξάμηνο

DLY 21: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας II

Διδάσκων: Κατερίνα Καρακάση

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Υποβάθρου

Το μάθημα, που ως στόχο έχει την εξοικείωση των φοιτητών με σημαντικές φιλολογικές πρακτικές και αφορά την ιστορία και την θεωρία των λογοτεχνικών ειδών, αποτελεί την πρώτη επαφή των φοιτητών σε πανεπιστημιακό επίπεδο με τα συγκεκριμένα, πολύ σημαντικά φιλολογικά εργαλεία, δηλαδή με τις δυνατότητες της φιλολογίας αφενός να ταξινομεί λογοτεχνικά κείμενα και αφετέρου να θεωρητικοποιεί αυτή την ταξινομική της δραστηριότητα. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές θα ανακαλέσουν γνώσεις που απέκτησαν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευσή τους και θα τις επεκτείνουν στο πεδίο της Γερμανικής Φιλολογίας. Το μάθημα αποτελείται από δύο μέρη: ένα θεωρητικό (διαλέξεις) και ένα πρακτικό (εργαστηριακές ασκήσεις / Tutorium). Στο θεωρητικό μέρος παρουσιάζονται κριτικά η ιστορία των κατηγοριοποιήσεων καθώς και σημαντικές κατηγορίες λογοτεχνικών έργων, ενώ στο πρακτικό μέρος ζητείται από τους φοιτητές η εφαρμογή των θεωρητικών εργαλείων σε συγκεκριμένα κείμενα εξασφαλίζοντας μέσω της πρακτικής εξάσκησης την κατανόηση των θεωρητικών εννοιών.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τις βασικότερες εξελίξεις στην ιστορία της ποιητικής αναφορικά με τα λογοτεχνικά είδη
- να αναγνωρίζουν τα γενικότερα χαρακτηριστικά θέματα και τις υφολογικές ιδιαιτερότητες σημαντικών λογοτεχνικών γενών και ειδών
- να χρησιμοποιούν την κατάλληλη ορολογία για να αναλύουν λογοτεχνικά κείμενα

Τρόπος εξέτασης: γραπτή ενδιάμεση και τελική εξέταση.

Παρέχεται βασική πρωτογενής και δευτερογενής βιβλιογραφία (έντυπα, διαδικτυακές πηγές) ενώ το μάθημα υποστηρίζεται από την ηλεκτρονική τάξη.

DLY 24: Λογοτεχνία του 20^{ου} αιώνα

Διδάσκουσα: Εύη Πετροπούλου

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει σημαντικές τάσεις της γερμανόφωνης λογοτεχνίας του 20ού αιώνα, επιμένοντας κατά κύριο λόγο στο πρώτο του ήμισυ (1900 – 1945). Τα μοντερνιστικά ρεύματα των αρχών του αιώνα (Νατουραλισμός, Συμβολισμός, Dada, Εξπρεσιονισμός) και η Λογοτεχνία του Μεσοπολέμου (1918-1933) είναι οι σταθμοί, στους οποίους θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές

- Θα έχουν αποκτήσει γνώσεις για τα κυρίαρχα λογοτεχνικά ρεύματα και τα μείζονα ιστορικά, κοινωνικά και πολιτικά γεγονότα της υπό εξέταση περιόδου
- Θα γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά αντιπροσωπευτικών κειμένων της εποχής
- Θα μπορούν να προβούν σε πρώτες ερμηνευτικές προσεγγίσεις αυτών των κειμένων.

Τρόπος εξέτασης: Γραπτή εξέταση

DGY 12: Φωνητική / Φωνολογία

Διδάσκουσα: Εύη Μπαλάση

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ενασχόληση με τις βασικές γνώσεις της Φωνητικής και της Φωνολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη σύγκριση μεταξύ γερμανικής και ελληνικής γλώσσας σε φωνητικό και φωνολογικό επίπεδο. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτητές είναι σε θέση να γνωρίζουν

- τη σημασία των σημαντικότερων εννοιών της επιστήμης της Φωνητικής και Φωνολογίας
- τη Φωνητική της Γερμανικής και Ελληνικής
- τη φωνητική μεταγραφή (IPA)
- τους σημαντικότερους φωνολογικούς κανόνες της Γερμανικής και Ελληνικής
- τα λάθη προφοράς που πιθανώς μπορούν να εμφανιστούν σε Έλληνες ομιλητές της Γερμανικής

Τρόπος Εξέτασης: Προφορική

DGY 11: Μορφολογία

Διδάσκουσα: Χριστίνα Αλεξανδρή

Η Εισαγωγή στην Μορφολογία στοχεύει στην εξοικείωση με τα βασικά στοιχεία και τις βασικές αρχές της Μορφολογίας, την περιγραφή, ανάλυση και κατηγοριοποίηση των μορφημάτων ως βασικών συστατικών της δομής των λέξεων. Περιγράφονται οι διαδικασίες σχηματισμού των λέξεων με γνώμονα την αποτελεσματική σύνδεση της Μορφολογίας τόσο με το Φωνολογικό Επίπεδο όσο και με τα Επίπεδα της Σύνταξης και της Σημασιολογίας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- έχουν τις θεμελιώδεις και απαραίτητες γνώσεις των βασικών στοιχείων και βασικών αρχών της Μορφολογίας
- κατανοούν τις σχέσεις της Μορφολογίας με άλλα πεδία έρευνας της Γλωσσολογίας

Τρόπος εξέτασης: γραπτή εργασία

DGY 18: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας I

Διδάσκουσα: *Ιωάννα Καρβέλα*

Το μάθημα αυτό απευθύνεται στους φοιτητές του δευτέρου εξαμήνου και αποτελεί την πρώτη επαφή τους με τη Μεθοδολογία και τη Διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Έχει στόχο να προσφέρει στους φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, βάσει των οποίων θα μπορέσουν να παρακολουθήσουν τα μαθήματα Διδακτικής των επόμενων εξαμήνων, αλλά και ικανότητες που θα πρέπει να έχουν ως μελλοντικοί καθηγητές της Γερμανικής Γλώσσας. Ειδικότερα η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει τους εξής τομείς της Διδακτικής: α) Παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν την εκμάθηση της ξένης γλώσσας (π.χ. προσωπικότητα και ηλικία του μαθητή, κίνητρα εκμάθησης), β) οι τέσσερις βασικές γλωσσικές δεξιότητες (κατανόηση γραπτού και προφορικού λόγου, παραγωγή γραπτού λόγου και ομιλία) και οι ιδιαιτερότητες κάθε δεξιότητας στην πράξη του μαθήματος, γ) το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες και η σημασία του για τη Διδακτική των Γλωσσών και δ) οι σημαντικότερες μέθοδοι διδασκαλίας της ξένης γλώσσας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- προσδιορίζουν τους παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας,
- αξιολογούν αυτούς τους παράγοντες και να τους λαμβάνουν υπόψη κατά την οργάνωση και το σχεδιασμό του μαθήματος,
- επιλέγουν, να διαμορφώνουν και να αξιολογούν κατάλληλες ασκήσεις για την ανάπτυξη κάθε μιας από τις τέσσερις βασικές γλωσσικές δεξιότητες,
- γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά των σημαντικότερων μεθόδων διδασκαλίας της ξένης γλώσσας.

Τρόπος αξιολόγησης: προφορική εξέταση

4^ο εξάμηνο

DLY 23: Λογοτεχνία του 19ου αιώνα

Διδάσκουσα: *Αναστασία Αντωνοπούλου*

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τα σημαντικότερα λογοτεχνικά ρεύματα και τις τάσεις που αναπτύσσονται στη γερμανόφωνη λογοτεχνία του 19ου αιώνα, εστιάζοντας κατά κύριο λόγο στον Ρομαντισμό, τη γερμανική φιλελληνική ποίηση, τη λογοτεχνία του Vormärz και τον Ρεαλισμό.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές

- θα μπορούν να περιγράψουν τα βασικά χαρακτηριστικά (σε θεματικό, υφολογικό και ποιητολογικό επίπεδο) των κύριων λογοτεχνικών ρευμάτων και τάσεων του 19ου αιώνα,

- θα μπορούν να εντάσσουν τα κείμενα στα ιστορικά και πολιτισμικά τους συμφραζόμενα,
- θα μπορούν να προβαίνουν σε ερμηνευτικές προσεγγίσεις κειμένων της εποχής.

Τρόπος εξέτασης: Γραπτή εξέταση

DLY 26: Θεωρία Λογοτεχνίας

Διδάσκων: Βίλλι Μπέννινγκ

Όταν ερμηνεύουμε λογοτεχνία, προσπαθούμε να την κατανοούμε χρησιμοποιώντας σχετική ορολογία και επιχειρηματολογία. Η ανάλυση της λογοτεχνίας συσχετίζει, συνεπώς, λογοτεχνικά φαινόμενα και θεωρητικές έννοιες. Το πώς πρέπει να γίνεται αυτό, είναι αντικείμενο της θεωρίας της λογοτεχνίας. Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές σε διάφορες τάσεις της θεωρίας της λογοτεχνίας.

DAY 02: Προπαρασκευαστικό

Διδάσκων: Έκκεχαρντ Χάρινγκ

Wer studiert, muss nicht nur allerhand lernen, sondern auch Lernen lernen und lernen, wie sie (er) mit dem Gelernten umgeht. Das Gelernte soll nämlich nicht nur (in Prüfungen) korrekt wiedergegeben werden, sondern man muss schon während des (Haupt-)Studiums selbst am wissenschaftlichen Gespräch teilnehmen (können). Dieses Gespräch wird sowohl mündlich als auch schriftlich geführt: mündlich in Form von Referaten sowie den anschließenden Diskussionen im Seminar und schriftlich in Form von Seminararbeiten und der Diplomarbeit. Eine wesentliche Voraussetzung ist, mit Gelesenem und Gehörtem (in Vorlesungen und Seminaren) kritisch umzugehen und sinnvolle Fragen zu stellen. Das gilt sowohl für die Diskussion an der Uni, als auch für den Umgang mit literarischen und wissenschaftlichen Texten.

All das hat aber auch materiale Voraussetzungen: Wo und wie findet man wissenschaftliche Literatur? Wie wird sie zitiert? Wie geht man mit Informationen aus dem Internet um?

Die Note für dieses Fach setzt sich zusammen aus 3 Teilnoten:

- aktive Mitarbeit im Kurs
- Hausarbeiten und Bibliographie zu einem wissenschaftlichen Thema
- schriftliche Prüfung

Das heißt: Wer nur eine der drei Teilnoten erreicht, hat den Kurs noch nicht bestanden.

DGY 15: Σημασιολογία

Διδάσκων: Βίνφριντ Λέχνερ

Η σημασιολογία ασχολείται με την ερμηνεία των λέξεων, και με τις συστηματικές σχέσεις οι οποίες χαρακτηρίζουν τη δημιουργία σύνθετων σημασιών από πιο βασικές σημασιολογικές

ενότητες. Σκοπός της είναι να εξηγήσει πώς λειτουργεί το διανοητικό σύστημα το οποίο επιτρέπει στους ομιλητές να ερμηνεύουν οποιαδήποτε έκφραση της γλώσσας τους. Συγκεκριμένο αντικείμενο αυτής της εισαγωγής στην σημασιολογία είναι η αναζήτηση για απαντήσεις στα εξής ερωτήματα: Τι είναι η σημασία, και πώς μπορεί να περιγραφεί; Πώς μπορούμε να ανακαλύψουμε τις υποκείμενες ερμηνείες των προτάσεων; Με ποιόν τρόπο συνδέονται μεταξύ τους σημασία, γλώσσα και σκέψη; Οι φοιτητές που ολοκληρώνουν το μάθημα με επιτυχία είναι σε θέση:

- Να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν συστηματικά χαρακτηριστικά της γλωσσικής σημασίας
- Να διακρίνουν τα σημασιολογικά από τα συντακτικά χαρακτηριστικά της γλώσσας
- Να αναγνωρίζουν απλά σημασιολογικά φαινόμενα
- Να κατανοούν πότε μπορεί η σημασιολογία να χρησιμοποιηθεί στη γλωσσική διδασκαλία
- Να διακρίνουν μεταξύ διαφορετικών θεωριών πάνω στο ίδιο φαινόμενο και να μπορούν να αιτιολογούν πώς διαφοροποιούνται οι θεωρίες αυτές.

Τρόπος εξέτασης: ασκήσεις για το σπίτι & γραπτή εξέταση

DG19: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας II

Διδάσκουσα: Δάφνη Βηδενμάιερ

Το μάθημα αυτό απευθύνεται στους φοιτητές του 4^{ου} εξαμήνου και αποτελεί τη συνέχεια της «Εισαγωγής στη Διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας I». Έχει στόχο να γνωρίσουν και να κατανοήσουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές τις θεωρητικές αρχές μάθησης σε συνδυασμό με τις μεθόδους διδασκαλίας του μαθήματος ξένης γλώσσας. Οι θεωρητικές αρχές που παρουσιάζονται και συζητούνται κριτικά στο μάθημα αφορούν τις θεωρίες κατάκτησης γλώσσας και την επιρροή τους στις μεθόδους διδασκαλίας, τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μαθησιακή διαδικασία καθώς και ζητήματα που αφορούν στην κατάκτηση της ξένης γλώσσας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές είναι σε θέση να:

- περιγράφουν βασικές θεωρίες κατάκτησης γλώσσας και την επιρροή τους στις μεθόδους διδασκαλίας,
- να αξιολογούν και να κατηγοριοποιούν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μαθησιακή διαδικασία,
- να περιγράφουν και να συνεκτιμούν τη σημασία των θεωρητικών υποθέσεων για την επιτυχή κατάκτηση της ξένης γλώσσας,
- να αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στην διδακτική πράξη.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εξέταση

6ο - 8ο εξάμηνο

DLA 62: Hölderlin / Kleist / Jean Paul

Διδάσκουσα: Κατερίνα Καρακάση

Οι συγγραφείς Friedrich Hölderlin (1770-1843), Heinrich von Kleist (1777-1811) και Jean Paul (1763-1825) ακολούθησαν ο καθένας τον δικό του δρόμο και τρόπο λογοτεχνικής έκφρασης την εποχή που στη Γερμανία κυριαρχούν ο λόγος του κλασικισμού και ο λόγος του ρομαντισμού. Η αντιπαράθεσή τους με τα λογοτεχνικά αυτά ρεύματα οδήγησε σε κείμενα ιδιαίτερης θεματικής και υφής που αποτελούν πρόκληση για την ιστοριογράφηση της γερμανικής λογοτεχνίας του τέλους του 18ου και των πρώτων δεκαετιών του 19ου αιώνα.

Στο τρέχον εξάμηνο θα ασχοληθούμε με το αφηγηματικό έργο του Heinrich von Kleist. Ο Heinrich von Kleist συγκαταλέγεται σήμερα στους σημαντικότερους κλασικούς συγγραφείς της γερμανικής λογοτεχνίας. Στην εποχή του όμως, και παρά τις μεμονωμένες ενθουσιώδεις απόψεις, δεν έλαβε από το κοινό και από την λογοτεχνική κριτική αντίστοιχη αναγνώριση. Ο Johann Wolfgang von Goethe, για παράδειγμα, χαρακτήρισε τον Kleist ως ένα «σημαντικό, πλην όμως δυσάρεστο μετεωρίτη ενός νέου λογοτεχνικού ουρανού», ως το «πιο παράξενο σημάδι των καιρών», ενώ ο ίδιος ο Kleist χαρακτήρισε τον εαυτό του ως ένα συγγραφέα «που η εποχή του δεν μπορεί να αντέξει». Η ανθρωπολογική διάσταση του έργου του και η γραφή του είναι τα στοιχεία που καθιστούν το έργο του επίκαιρο. Οι ήρωες του Kleist έρχονται αντιμέτωποι με έναν αινιγματικό και «εύθραυστο» κόσμο, τον οποίο καλούνται να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν, χωρίς μεταφυσικές ή άλλες βεβαιότητες. Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση, ανάλυση και μελέτη επιλεγμένων κειμένων από το αφηγηματικό έργο του Heinrich von Kleist, όπως και των βασικότερων σύγχρονων ερμηνευτικών προσεγγίσεων του. Θα ασχοληθούμε μεταξύ άλλων με τα διηγήματα „Die Marquise von O...“ und „Das Erdbeben in Chili“, „Der Findling“, „Das Bettelweib von Locarno“, „Michael Kohlhaas“ και „Die Verlobung in St. Domingo“.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν θέματα, περιεχόμενα, μορφές και δομές του δραματικού, αφηγηματικού και θεωρητικού έργου του Kleist,
- να εφαρμόζουν θεωρητικά μοντέλα ανάλυσης πάνω σε συγκεκριμένα κείμενα επεκτείνοντας ταυτόχρονα τις γνώσεις τους πάνω στην ιστορία της λογοτεχνίας,
- να εργάζονται αυτόνομα χρησιμοποιώντας τη σχετική δευτερογενή βιβλιογραφία και να συγκεντρώνουν και να αξιολογούν τα κατάλληλα επιστημονικά δεδομένα,
- να παρουσιάζουν α) με τη μορφή προφορικής εισήγησης και β) με τη μορφή γραπτής εργασίας τα πορίσματα της έρευνάς τους.

Τρόπος εξέτασης: *προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία*

Παρέχεται βασική πρωτογενής και δευτερογενής βιβλιογραφία (έντυπα, διαδικτυακές πηγές) ενώ το μάθημα υποστηρίζεται από την ηλεκτρονική τάξη.

DLA 66: Brecht / Kafka / Thomas Mann

Διδάσκων: Έκκεχαρντ Χάρινγκ

Im Brennpunkt des Seminars steht die Auseinandersetzung mit Werk und Persönlichkeit dreier Autoren, die für die Entwicklung der deutschsprachigen Literatur des 20. Jahrhunderts nicht nur richtungsweisend waren, sondern auch stets für Diskussionen sorgten. Was macht Th. Mann – F. Kafka – B. Brecht zu ‚kanonischen‘ Autoren? Welche Fragen wirft Ihr Werk auf? Und in welchen Kontexten stand/steht ihr Schreiben?

Das Seminar vermittelt Einblicke in die geistigen Biographien dieser Autoren und betrachtet ihr Schaffen in sozialen, politischen, sowie kultur- und wirkgeschichtlichen Zusammenhängen. Dazu werden ausgewählte Referenztexte betrachtet, deren gründliche Lektüre unbedingt Voraussetzung für die Teilnahme am Kurs ist.

Absolventen dieses Kurses sind in der Lage,

- Texte und Werk der genannten Autoren literaturgeschichtlich einzuordnen,
- reflektierte Betrachtungen zur Biographie der Autoren anzustellen,
- zu Fragen der Wirkungsgeschichte und Interpretation Stellung zu nehmen,
- über ausgewählte Aspekte der Forschung zu referieren.

Leistungsnachweis: Referat (oder Hausarbeit) und Prüfung.

Die Teilnahmevoraussetzungen, Informationen und Kursmaterialien werden in der e-class bereitgelegt. Daher ist es notwendig, dass sich alle Teilnehmer rechtzeitig in der e-class informieren und einschreiben. Maximal 30 Teilnehmer. Kein Fernstudium.

DLB 69: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών I: Αφήγηση

Διδάσκουσα: Κατερίνα Μητραλέξη

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η αφηγηματολογική θεωρία (F. Stanzel, G. Genette) και οι μέθοδοι ανάλυσης της πεζογραφίας. Θα ασχοληθούμε με βασικές κατηγορίες και όρους της σύγχρονης αφηγηματολογίας (κατάσταση αφήγησης, οπτική γωνία, αφήγηση/discours, ιστορία/histoire, χρόνος, έγκλιση/Modus, φωνή) στοχεύοντας σε μεθοδολογικά μοντέλα και «εργαλεία» ανάλυσης αφηγηματικών δομών και τεχνικών με βάση επιλεγμένα κείμενα της γερμανόφωνης πεζογραφίας.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να στοχεύουν στην αφηγηματολογική ανάλυση και ερμηνεία κειμένων πεζογραφίας εφαρμόζοντας στην πράξη θεωρητικά μοντέλα και όρους της σύγχρονης αφηγηματολογίας,
- να εργάζονται αυτόνομα χρησιμοποιώντας τη σχετική δευτερογενή βιβλιογραφία και να αξιολογούν τα κατάλληλα επιστημονικά δεδομένα,

- να επιχειρηματολογούν επιστημονικά και να παρουσιάζουν α) με τη μορφή προφορικής εισήγησης και β) με τη μορφή γραπτής εργασίας τα πορίσματα της έρευνάς τους.

Τρόπος εξέτασης: προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία

DLB 71: Λογοτεχνία και Μέσα

Διδάσκων: Βίλλι Μπέννινγκ

Στο πρώτο μέρος του σεμιναρίου θα μας απασχολήσει η λογοτεχνία ως μέσο. Θα εξετάσουμε, στη βάση της παραδοσιακής αντίληψης της γλώσσας (από τον Πλάτωνα μέχρι τον Schiller), τη λεγόμενη κρίση της γλώσσας, η οποία κλιμακώνεται στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, π.χ. στο έργο του Hofmannsthal ή του Kafka. Στη συνέχεια θα αναλύσουμε παραδειγματικά τις σχέσεις της λογοτεχνίας με άλλα -μεταξύ αυτών και τεχνικά- μέσα (π.χ.: εικαστικές τέχνες, ταινίες, νέες μορφές στο διαδίκτυο κ.ά.).

DLB 75: Γερμανική Λογοτεχνία και Νεότερη Ελλάδα

Διδάσκων: Στέφαν Λίντινγκερ

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να ανακαλούν στη μνήμη τους τις γνώσεις τους για την Ιστορία τον Πολιτισμό και τη Λογοτεχνία Γερμανίας και Ελλάδας και να τις εφαρμόζουν με στόχο την απόκτηση νέων γνώσεων. Αυτό επιτυγχάνεται με λυρικά κείμενα από την εποχή του «Φιλελληνισμού» τα οποία σχετίζονται, αντιδιαστέλλονται και έχουν πολιτισμική άποψη με τα γεγονότα του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα της δεκαετίας του 1820. Τα ποιήματα προέρχονται από τους : Βίλχελμ Μύλλερ, Φριντερίκε Μπλούμ, Αμαλί φον Χέλβιγκ και άλλους δημιουργούς.

Τα κείμενα αυτά πρέπει να γίνουν κατανοητά και να αναλυθούν με επιστημονικά (λογοτεχνικά και ιστορικά) κριτήρια. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να κατέχουν τις παρακάτω δεξιότητες:

Γνώση: οι φοιτητές θα πρέπει να μπορέσουν να ανακαλέσουν τις πρότερες και τις ανακληθείσες γνώσεις τους στον τομέα της επιστήμης της λογοτεχνίας

Κατανόηση: Σε αυτή τη βάση πρέπει να είναι σε θέση καταρχήν να ερμηνεύσουν τα λογοτεχνικά κείμενα

Εφαρμογή: Σε αυτό το πλαίσιο να είναι σε θέση με τη μορφή εισήγησης, να παρουσιάσουν ένα ολοκληρωμένο κείμενο ή ένα απόσπασμα

Ανάλυση: Εδώ είναι σημαντικό να μπορούν κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας να αντιλαμβάνονται πιθανές δυσκολίες και να είναι σε θέση να ελέγξουν τα παρατιθέμενα και να τα εκτιμήσουν.

Σύνθεση: Τέλος πρέπει οι φοιτητές να είναι σε θέση να αναπτύξουν μία ατομική ανάλυση ενός κειμένου με τη μορφή μίας παρουσίασης στην τάξη καθώς και να παραδώσουν μία

περιληπτική γραπτή εργασία.

Τρόπος εξέτασης: προφορική εισήγηση-παρουσίαση και γραπτή εργασία

DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης

Διδάσκουσα: *Αναστασία Δασκαρόλη*

Η μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων θέτει συγχρόνως το ζήτημα της αξιολογήσεώς της. Στόχος του σεμιναρίου είναι η εφαρμογή κριτηρίων για την αξιολόγηση της λογοτεχνικής μετάφρασης, λαμβάνοντας υπ' όψει τις ιδιαίτερες απαιτήσεις που θέτει η λογοτεχνική μετάφραση και οι οποίες τη διαφοροποιούν από τη μετάφραση άλλων κειμενικών ειδών. Κατά τις εισαγωγικές συνεδριάσεις του σεμιναρίου θα παρουσιαστούν οι διαφορετικές μεταφρασεολογικές προσεγγίσεις της κριτικής της λογοτεχνικής μετάφρασης, λαμβάνοντας υπ' όψει τη σχετική διεθνή επιστημονική έρευνα και βιβλιογραφία. Η εν συνεχεία εξέταση και σύγκριση των ενδεχομένως περισσοτέρων διαφορετικών μεταφράσεων στη Νεοελληνική γλώσσα επιλεγμένου λογοτεχνικού έργου της Γερμανικής γραμματείας, στο πλαίσιο του σεμιναρίου και με τη συνεργασία των συμμετεχόντων, αποσκοπεί στην έμπρακτη εφαρμογή των κατάλληλων κριτηρίων για την αξιολόγηση του εκάστοτε μεταφράσματος ως φορέα πολιτισμικών και επικοινωνιακών λειτουργιών. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου οι φοιτητές καλούνται να

- αναγνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του λογοτεχνικού λόγου και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις που θέτουν στο μεταφραστή
 - καθορίσουν κριτήρια αξιολόγησης της λογοτεχνικής μετάφρασης
 - εφαρμόσουν τα κατάλληλα κριτήρια αξιολόγησης σε μετάφρασμα επιλεγμένου πρωτοτύπου λογοτεχνικού έργου
 - συγκρίνουν και αντιπαραβάλουν τα ενδεχομένως περισσότερα μεταφράσματα του πρωτοτύπου επιλεγμένου λογοτεχνικού έργου επί τη βάση των αποδεκτών κριτηρίων αξιολόγησης
- Μετά την ολοκλήρωση των συνεδριάσεων του σεμιναρίου οι φοιτητές είναι σε θέση να
- αναπτύξουν κατάλληλα κριτήρια, προκειμένου να κρίνουν τη μετάφραση ενός λογοτεχνικού έργου
 - προτείνουν τεκμηριωμένη κριτική μετάφρασης επιλεγμένου πρωτοτύπου Λογοτεχνικού έργου και, εφ' όσον απαιτείται, να διατυπώσουν ενδεχομένως εναλλακτικές μεταφραστικές λύσεις

Εξέταση: Προφορική Εισήγηση και Γραπτή Εργασία.

DLB 73: Συγκριτική Γραμματολογία: Ευρωπαϊκή / Παγκόσμια Λογοτεχνία

Διδάσκουσα: *Εύη Πετροπούλου*

Σε μια καλή αστυνομική ιστορία η αλήθεια πρέπει να είναι διαρκώς παρούσα αλλά ποτέ προφανής. Τι μας γοητεύει στην αστυνομική λογοτεχνία; Αυτό που συναρπάζει τον αναγνώστη – σύμφωνα με τον φιλόσοφο Ernst Bloch – είναι η επιθυμία να ανακαλύψει τον

δράστη πριν από τον πρωταγωνιστή. Στο σεμινάριο αυτό θα αναζητήσουμε και θα αναλύσουμε τις συνθήκες και τις αρχές της αστυνομικής λογοτεχνίας.

DLD 80: Αισθητική / Τέχνη: Ιστορία της Τέχνης στις γερμανόφωνες χώρες

Διδάσκων: *Μαρκ Μιχάλσκι*

Αυτό το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στην ιστορία των εικαστικών τεχνών στις γερμανόφωνες χώρες. Με οδηγό τη χρονολογική σειρά των μεγάλων εποχών της τέχνης από το μεσαίωνα έως τον 20^ο αιώνα, πραγματεύονται κάθε φορά οι συνθήκες και τα γενικά χαρακτηριστικά της καλλιτεχνικής δημιουργίας, με παραδείγματα τους πιο γνωστούς καλλιτέχνες και τα πιο αντιπροσωπευτικά έργα της αρχιτεκτονικής, της γλυπτικής και της ζωγραφικής. Θεματικές ενότητες είναι οι εξής εποχές και κατευθύνσεις της τέχνης: Ρωμανικός Ρυθμός, Γοτθικός Ρυθμός, Αναγέννηση, Μπαρόκ και Ροκοκό, Κλασικισμός, Ρομαντισμός, Μπίντερμαϊερ, Ρεαλισμός, Ιστορισμός, Αρ νουβό, Ιμπρεσιονισμός, Εξπρεσιονισμός, Νέα Αντικειμενικότητα.

Τρόπος εξέτασης: γραπτή εξέταση.

Φοιτητές που απουσιάζουν από το μάθημα περισσότερες από τρεις φορές οφείλουν να δώσουν και γραπτή εργασία.

Για αυτό το μάθημα προσφέρεται E-Class με ελεύθερη πρόσβαση.

DLA 63: Ρομαντισμός

Διδάσκουσα: *Όλγα Λασκαρίδου*

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η φανταστική λογοτεχνία των αρχών του 19^{ου} αιώνα. Μεταξύ άλλων θα ασχοληθούμε με τα εξής έργα: E.T.A. Hoffmann *Der Sandmann*, Adelbert von Chamisso *Peter Schlemihls wundersame Geschichte*, Heinrich von Kleist *Das Bettelweib von Locarno* και Ludwig Tieck *Der blonde Eckbert*. Εισαγωγικά, εκτός από τη ρομαντική αισθητική θεωρία, θα μελετήσουμε θεωρίες του φανταστικού (των T. Todorov, U. Durst κ.ά.), οι οποίες και θα αποτελέσουν τη βάση για την ερμηνεία των εν λόγω λογοτεχνικών κειμένων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν θέματα, μοτίβα, μορφές και δομές της φανταστικής λογοτεχνίας και να τα εντάσσουν στα πολιτισμικά και λογοτεχνικά συμφραζόμενα του ρομαντισμού,
- να χειρίζονται αυτόνομα κατηγορίες και εργαλεία ανάλυσης της (φανταστικής) λογοτεχνίας,
- να αποτιμούν κριτικά τη σχέση ανάμεσα σε λογοτεχνική θεωρία και την πράξη,
- να εργάζονται αυτόνομα με τη σχετική βιβλιογραφία.

Τρόπος εξέτασης: προφορική παρουσίαση ή εξέταση και γραπτή εργασία

DLC 79: Διδακτική Λογοτεχνικών Κειμένων II

Διδάσκων: Στέφαν Λίντιγκερ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αναδείξει την σημασία των λογοτεχνικών κειμένων, η οποία δεν περιορίζεται μόνον στις φιλολογικές σπουδές. Η ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων μπορεί να αποβεί ιδιαιτέρως γόνιμη στη διδασκαλία της Γερμανικής τόσο κατά την εκμάθηση γλώσσας όσο και κατά την εξοικείωση με τον «ξένο» πολιτισμό. Το μάθημα αποσκοπεί να αξιοποιήσει τις δυσκολίες που ανακύπτουν κατά την εκμάθηση της ξένης γλώσσας. Έτσι το μάθημα στοχεύει στην ελαχιστοποίηση των δυσκολιών κατανόησης που προκύπτουν από την έλλειψη γνώσεων σε πολιτισμικά θέματα. Αφετέρου η χρήση λογοτεχνικών κειμένων κατά την εκμάθηση γλώσσας αποτελεί προτέρημα καθώς η ανάγκη ερμηνείας και προσέγγισης των κειμένων αποτελεί στον ίδιο βαθμό πρόκληση ακόμη και γι' αυτούς που χρησιμοποιούν την γερμανική γλώσσα ως μητρική. Συνεπώς η διαφοροποίηση ανάμεσα σε γερμανόφωνους και μη-γερμανόφωνους ελαχιστοποιείται με τη χρήση λογοτεχνικών κειμένων στο μάθημα εκμάθησης γλώσσας. Με βάση τα παραπάνω οι φοιτητές θα διδαχθούν πώς να εντάξουν στο μάθημά τους λογοτεχνικά κείμενα διαφορετικών ειδών (πρόζα, δράμα, ποίηση). Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να ανακαλούν τις προηγούμενες γνώσεις τους από το πεδίο της φιλολογίας και να τις εφαρμόζουν στον τομέα της διδακτικής
- να εφαρμόζουν τα λογοτεχνικά κείμενα στην διδακτική πράξη
- να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να θεωρητικοποιούν λογοτεχνικά κείμενα υπό την προοπτική της χρήσης τους στην εκμάθηση γλώσσας.
- να διαχωρίζουν και να κατηγοριοποιούν τα κείμενα ανάλογα με τη δυνατότητα χρήσης τους στο γλωσσικό μάθημα και να τα αξιολογούν ως προς τη δυσκολία τους και την καταλληλότητά τους για διαφορετικά γλωσσικά και ηλικιακά επίπεδα
- να σχεδιάζουν αυτόνομα μια μικροδιδασκαλία, αξιοποιώντας τις τεχνικές και στρατηγικές που θα έχουν διδαχτεί.
- να εκτιμούν και να προβλέπουν πιθανές δυσκολίες κατά τη διδακτική διαδικασία
- να ελέγχουν και να αξιολογούν το διδακτικό (τους) εγχείρημα
- να εκθέσουν με τη μορφή παρουσίασης τη μικροδιδασκαλία τους στο πλαίσιο της σεμιναριακής ομάδας καθώς και να συντάξουν ακαδημαϊκή εργασία, στην οποία θα πρέπει να εκθέσουν την πρόταση διδασκαλίας τους, να την παρουσιάσουν με την κατάλληλη επιχειρηματολογία και να τη συνδέσουν με την κατάλληλη θεωρία.

Τρόπος εξέτασης: προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία

DLC 76: Λογοτεχνική Μετάφραση με έμφαση στην Ιστορική Εποχή

Διδάσκουσα: Αναστασία Δασκαρόλη

Η μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων θέτει ιδιαίτερα προβλήματα αναλόγως προς την ιστορική εποχή, στην οποία ανήκουν. Στόχος του σεμιναρίου είναι η εισαγωγή στη διαδικασία της λογοτεχνικής μετάφρασης, λαμβάνοντας υπ' όψει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επι μέρους εποχών της Ιστορίας της Γερμανικής Λογοτεχνίας. Κατά τις

εισαγωγικές συνεδριάσεις του σεμιναρίου θα παρουσιαστούν οι διαφορετικές απαιτήσεις που τίθενται κατά τη μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων των επί μέρους εποχών της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας, και ειδικότερα της Ιστορίας της Γερμανικής Λογοτεχνίας, λαμβάνοντας υπ' όψει και τη σχετική διεθνή έρευνα και βιβλιογραφία. Η εν συνεχεία μετάφραση επιλεγμένου έργου της Γερμανικής γραμματείας προς τη Νεοελληνική γλώσσα, στο πλαίσιο του σεμιναρίου και με τη συνεργασία των συμμετεχόντων, αποσκοπεί στην έμπρακτη αξιοποίηση των μεταφρασεολογικών γνώσεων που αναδείχθηκαν. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου οι φοιτητές καλούνται να

-αναγνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διαφόρων εποχών της Ιστορίας της Γερμανικής Λογοτεχνίας και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις που θέτουν στο μεταφραστή

-εφαρμόσουν τις γνώσεις περί της ιστορικής εποχής στο επιλεγμένο προς μετάφραση έργο

-εντάξουν το επιλεγμένο λογοτεχνικό έργο στις απαιτήσεις της Νεοελληνικής γλώσσας και του Νεοελληνικού σύγχρονου επικοινωνιακού και πολιτισμικού περιβάλλοντος

Μετά την ολοκλήρωση των συνεδριάσεων του σεμιναρίου οι φοιτητές είναι σε θέση να

-συστηματοποιήσουν τις διαγλωσσικές τους γνώσεις, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα μεταφραστικά προβλήματα της μεταφοράς ενός λογοτεχνικού έργου προς τη Νεοελληνική γλώσσα

-προτείνουν μετάφρασμα στη Νεοελληνική γλώσσα ενός λογοτεχνικού έργου, κατά τρόπο, ώστε να ανταποκρίνεται στις θεμελιώδεις μεταφρασεολογικές και συνακόλουθες μεταφραστικές επιλογές τους.

DGA 38: Φρασεολογία: Συγκριτική Φρασεολογία

Διδάσκων: Μάριος Χρύσου

Η Φρασεολογία ως πεδίο έρευνας των στερεότυπων εκφράσεων ή φρασεολογισμών αποτελεί έναν από τους νεότερους κλάδους της Γλωσσολογίας. Στο πλαίσιο της Συγκριτικής Φρασεολογίας αντιπαραβάλλονται τα φρασεολογικά (υπο)συστήματα δύο ή περισσότερων γλωσσών ή γλωσσικών ποικιλιών με στόχο τη διαπίστωση των ομοιοτήτων και διαφορών τους, ενώ τα πορίσματά της είναι σημαντικά για τη Φρασεογραφία, τη Διδακτική της ξένης γλώσσας και τη Μετάφραση. Στόχο του σεμιναρίου αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές έννοιες της Φρασεολογίας και τις μεθόδους της Συγκριτικής Φρασεολογίας. Για αυτόν τον σκοπό εξετάζονται επιλεγμένα φρασεολογικά υποσυστήματα της Γερμανικής και Ελληνικής ως προς την διαγλωσσική συγκριτική τους διάσταση.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να

- περιγράφουν τις ιδιαιτερότητες των φρασεολογισμών και να τους διακρίνουν από τα ελεύθερα λεξικά συντάγματα βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων,

- ταξινομούν τους φρασεολογισμούς με βάση τη μορφή, το περιεχόμενο και τη χρήση τους,
- επεξεργάζονται μοντέλα συγκριτικής ανάλυσης και να περιγράφουν επιμέρους κριτήρια για την διαγλωσσική αντιπαραβολή,
- αντιπαραβάλλουν φρασεολογικά υποσυστήματα της Γερμανικής και Ελληνικής διερευνώντας συστηματικά ομοιότητες και διαφορές και να διατυπώνουν συμπεράσματα σχετικά με τον βαθμό της διαγλωσσικής ισοδυναμίας.

Τρόπος εξέτασης: προφορική εισήγηση, γραπτή εργασία

DGC 50: Γλωσσική Μεταβολή / Ιστορία της Γλώσσας

Διδάσκων: Γιώαχιμ Τάιζεν

Die ältesten deutschen Texte, die wir besitzen, sind (im Vergleich zum Griechischen: nur!) knapp 1300 Jahre alt und ziemlich unverständlich. Bei den meisten handelt es sich um Übersetzungen aus dem Lateinischen, inhaltlich: um Theologisches, Religiöses. Der christliche Glaube war gerade nach Mitteleuropa gekommen, und Karl der Große zum Beispiel tat im 8. Jahrhundert einiges dafür, dass seine Landsleute ungefähr verstehen konnten, um was es dabei eigentlich ging. Es hat dann wieder eine ganze Zeit lang gedauert, bis seit dem 12. Jahrhundert auch Unterhaltungsliteratur geschrieben wurde. Im 15./16. Jahrhundert übersetzte Martin Luther die „Biblia: Das ist: Die gantze Heilige Schrifft“ aus dem hebräischen bzw. griechischen Original ins Deutsche und schaute dazu „dem Volk aufs Maul“. Aber noch vor gut 300 Jahren meinte Gottfried Wilhelm Leibniz, dass man auf Deutsch zwar perfekt über Handwerk und Bergbau sprechen und schreiben könne, aber über nichts wirklich Wichtiges, wie zum Beispiel Philosophie. Tatsächlich stand 1000 Jahre lang dem Deutschen mit dem Lateinischen eine Sprache als Konkurrenz gegenüber, in der alles wirklich Wichtige ge- und beschrieben wurde.

Wer das Seminar erfolgreich beendet,

- versteht, warum Sprache (nicht nur das Deutsche) sich im Laufe der Zeit verändert,
- versteht die phonologischen, morphologischen und syntaktischen Entwicklungsschritte zwischen den althochdeutschen Dialekten und der neuhochdeutschen Standardsprache und kann sie auch beschreiben,
- versteht auch ältere deutsche Texte,
- hat die wichtigsten mittelalterlichen Texte des Deutschen kennengelernt.

Qualifikation: Regelmäßige Teilnahme, Referat und Seminararbeit oder schriftliche Klausur und mündliche Prüfung

DGB 46: Γλωσσολογία της Γραφής

Διδάσκων: Γιώαχμ Τάιζεν

Lange Zeit war alles Schriftliche aus der Linguistik programmatisch verbannt. Entsprechend jung ist die Schriftlinguistik als eine der neuesten „Bindestrich-Linguistiken“. Sie beschäftigt sich mit allen Aspekten explizit schriftlicher Kommunikation. Sie geht also von den Unterschieden zwischen gesprochener und geschriebener Sprache aus. Wie wird Sprache verschriftlicht? Es gibt ja nicht nur Buchstaben von Alpha bis Omega oder von A bis Zett, und es gab nicht nur Bücher, sondern auch Schriftrollen, steinerne Inschriften, und vieles andere. Schriften haben – wie Sprache auch – ihre Geschichte, und dabei stellt sich bis heute auch die Frage, wie richtig geschrieben wird. Es geht also auch um Orthographie, um Kalligraphie weniger, aber um Typographie, wozu neuerdings auch die (schriftliche) Gestaltung von Internetseiten gehört. Außerdem ist zu erörtern, wie man schreiben lernt und was beim Schreiben (im Unterschied zum Sprechen) eigentlich geschieht.

Wer das Seminar erfolgreich besucht hat, ist u.a. in der Lage,

- verschiedene Schrifttypen voneinander abzugrenzen,
- die Hauptstationen der Schriftgeschichte nachzuvollziehen,
- die Besonderheiten schriftlicher Kommunikation zu beschreiben,
- Schriftspracherwerb und Schreibprozess zu verstehen.

Qualifikation: Regelmäßige Teilnahme, Referat und Seminararbeit oder schriftliche Klausur und mündliche Prüfung

DGD 54: Νέες Τεχνολογίες στην Εκμάθηση της Ξένης Γλώσσας

Διδάσκων: Μάριος Χρύσου

Η γόνιμη αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στο μάθημα αποτελεί βασικό στοιχείο της εκπαίδευσης καθηγητών ξένων γλωσσών. Το μάθημα στοχεύει στο να αναπτύξει στους/στις φοιτητές/τριες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σχετικά με την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στο μάθημα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές/τριες θα ευαισθητοποιηθούν ως προς τη θέση των ψηφιακών τεχνολογιών στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) και θα εξοικειωθούν με τη θεωρητική προσέγγιση του Εποικοδομητισμού, στην οποία βασίζεται το ΕΠΣ-ΞΓ. Επίσης, θα δοκιμάσουν τη χρήση ψηφιακών εργαλείων στην πράξη και θα διερευνήσουν δυνατότητες προαγωγής της γλωσσικής ικανότητας στο πλαίσιο ενός σχεδίου εργασίας (Projekt), το οποίο ως μορφή ανοικτής μάθησης προάγει την αυτενέργεια και προσφέρει το κατάλληλο παιδαγωγικό-διδακτικό πλαίσιο για την ενσωμάτωσή των ψηφιακών τεχνολογιών στο μάθημα της ξένης γλώσσας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να

- περιγράφουν τις βασικές αρχές του Εποικοδομητισμού, να εντοπίζουν τη σχέση τους με το ΕΠΣ-ΞΓ, να εξετάζουν κριτικά και να αναπλαισιώνουν παραδοσιακές στάσεις

απέναντι στη διαδικασία μάθησης και τους ρόλους εκπαιδευτικού και μαθητών στη σχολική τάξη,

- αναστοχάζονται για την συμβολή των νέων τεχνολογιών στην υλοποίηση των αρχών του ΕΠΣ-ΞΓ και να διερευνούν δυνατότητες ενσωμάτωσης ψηφιακών εργαλείων στο μάθημα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας,
- χειρίζονται στην πράξη ψηφιακά εργαλεία και να τα αξιοποιούν με παιδαγωγικά κατάλληλο τρόπο στο πλαίσιο ενός σχεδίου εργασίας,
- σχεδιάζουν συνεργατικά, να διεξάγουν και να αξιολογούν ψηφιακά υποστηριζόμενα σχέδια εργασίας με βάση τις γνώσεις και τη βιωματική εμπειρία που αποκτούν στο σεμινάριο.

Τρόπος εξέτασης: προφορική εισήγηση, γραπτή εργασία

DGD 62: Ανάπτυξη Φωνολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: Εύη Μπαλάση

Το σεμινάριο στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτήτριες/φοιτητές γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με την ανάπτυξη της φωνολογικής ικανότητας στο μάθημα της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας. Αποκτώντας τις κατάλληλες θεωρητικές γνώσεις οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση να διδάξουν αποτελεσματικά την προφορά της γερμανικής γλώσσας.

Gegenstand des Seminars ist der Erwerb von Kenntnissen zur Ausspracheschulung im Fremdsprachenunterricht, so dass die Studierenden am Ende des Seminars in der Lage sind, die Aussprache des Deutschen effektiv zu unterrichten.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτητές είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τα σημαντικότερα αποτελέσματα των ερευνών που αφορούν στην εκμάθηση του φωνητικού και φωνολογικού επιπέδου της ξένης γλώσσας,
- να γνωρίζουν τους τρόπους διερεύνησης των λαθών προφοράς ομιλητών μιας ξένης γλώσσας,
- να γνωρίζουν τα λάθη προφοράς (στο φωνητικό και φωνολογικό επίπεδο) που ενδεχομένως μπορούν να εμφανιστούν σε Έλληνες ομιλητές της γερμανικής γλώσσας,
- να γνωρίζουν την τυπολογία των ασκήσεων που χρησιμοποιείται κατά τη διδασκαλία της προφοράς στο μάθημα της ξένης γλώσσας,
- να αξιολογούν τις ασκήσεις προφοράς που εμφανίζονται στα διδακτικά βιβλία για τη Γερμανική ως ξένη γλώσσα
- να δημιουργήσουν δικές τους ασκήσεις προφοράς λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία, το επίπεδο γλωσσομάθειας (σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες) και τη μητρική γλώσσα των ομιλητών.

Τρόπος εξέτασης: γραπτή εργασία και προφορική παρουσίαση / εξέταση στο γραφείο της διδάσκουσας

DGD 48: Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης

Διδάσκουσα: Άννα Χήτα

Το μάθημα αυτό έχει στόχο την κατανόηση της μεταφραστικής διαδικασίας, της οποίας το αποτέλεσμα οφείλει να εγγυάται την ισοδυναμία με το πρωτότυπο. Οι βασικές θεωρίες μετάφρασης θα παρουσιαστούν ώστε να είναι η βάση για

- την ανάλυση, λαμβάνοντας υπόψη τα είδη κειμένου και τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης (λεξιλογικό, μορφοσυντακτικό, σημασιολογικό, υφολογικό και πραγματολογικό) και
- την αντιμετώπιση δυσκολιών κατά τη μεταφραστική διαδικασία από την Γερμανική προς την Ελληνική πάνω σε διαφορετικά είδη κειμένων.

Τα διάφορα εργαλεία, όπως π.χ. λεξικά, βοηθήματα, αυτόματοι μεταφραστές, πλατφόρμες παράλληλων κειμένων, θα συγκριθούν και θα μελετηθούν με στόχο την αξιολόγησή τους ως προς την χρησιμότητά τους στην εκάστοτε μεταφραστική πράξη. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται:

- να κατανοούν σε επιστημονικό επίπεδο τη διαδικασία της μετάφρασης,
- να είναι εξοικειωμένοι με μεταφραστικά προβλήματα μεταξύ της Γερμανικής και Ελληνικής,
- να είναι σε θέση να επιλέξουν αιτιολογημένα μεταφραστικές στρατηγικές και να τις εφαρμόζουν σε άγνωστα/γνωστά κείμενα,
- να αναγνωρίζουν και να ταξινομούν τα εμπλεκόμενα επίπεδα στην επικοινωνιακή λειτουργία ενός κειμένου,
- να αναγνωρίζουν και να ιεραρχούν τη συμβολή των εμπλεκόμενων επιπέδων στην επίτευξη ισοδύναμου μεταφράσματος.

Τρόπος αξιολόγησης: Προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία

DGD 63: Ανάπτυξη Πραγματολογικής Ικανότητας στο μάθημα της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: Άννα Χήτα

Το μάθημα στοχεύει στην ανάπτυξη της πραγματολογικής ικανότητας στη διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Ορμώμενοι από τις βασικές αρχές της πραγματολογίας και το κυρίαρχο αξίωμά της ότι ο λόγος είναι «πράξη», θα μελετήσουμε την εφαρμογή πορισμάτων του κλάδου αυτού της γλωσσολογίας στη διαδικασία της διδασκαλίας και εκμάθησης της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Θα διερευνήσουμε τη σχέση γλωσσικού σημείου και χρήστη αυτού, έχοντας πάντα ως γνώμονα τις διαφορετικές πολιτιστικές νόρμες, τα διαφορετικά κοινωνικά και πολιτιστικά συμφραζόμενα, τις διαφορετικές επικοινωνιακές στρατηγικές και συνθήκες που επικρατούν όταν έρχονται σε επαφή άνθρωποι με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο. Θα επικεντρωθούμε επίσης σε τεχνικές αναγνώρισης του τι κρύβεται πίσω από γραμματικά, συντακτικά και σημασιολογικά «ορθά» σημεία, ώστε να είμαστε σε θέση να παράγουμε επικοινωνιακά «ορθές» πράξεις. Μέσα από αυθεντικά, εμπειρικά, βιωματικά

γλωσσικά παραδείγματα και λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις διαπολιτισμικές διαφορές πομπού και δέκτη καθώς και μέσα από αυθεντικά παραδείγματα διδακτικών βιβλίων οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν, να περιγράφουν και να αναλύουν πραγματολογικά γλωσσικές πράξεις,
- να διαχωρίζουν τη σημασιολογική από την πραγματολογική χρήση,
- να αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα των όσων δε λέγονται, με στόχο την αποφυγή παρεξηγήσεων και παρανοήσεων,
- να ξεπερνούν επικοινωνιακά εμπόδια,
- να καταλήγουν σε επικοινωνιακά αρμόζουσες επιλογές και ως μελλοντικοί διαμεσολαβητές γλώσσας και πολιτισμού να είναι σε θέση να επικεντρώνονται στην επικοινωνιακή ορθότητα,
- να εστιάζουν μελλοντικά κατά τη διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας στην πραγματολογική διάσταση αυτής,
- να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν την αυθεντικότητα και καταλληλότητα των διδακτικών μεθόδων που θα κληθούν να χρησιμοποιούν ως εργαλεία τους.

Τρόπος αξιολόγησης: προφορική παρουσίαση, γραπτή εργασία